

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP – 4101-05-05/2013

P/13/058

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/058 – Realizacja inwestycji dotyczących budowy terminalu do odbioru skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.
Kontroler	Wojciech Żukowski, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr 88427 z dnia 9 kwietnia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Transportowy Dozór Techniczny, ul. Chałubińskiego 4, 00-928 Warszawa.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Kolasa, pełniący obowiązki Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego od dnia 14 stycznia 2014 r. Do dnia 07 stycznia 2014 r. stanowisko Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego zajmował Jan Urbanowicz. (dowód: akta kontroli str. 3-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W okresie objętym kontrolą¹ Transportowy Dozór Techniczny² występował wobec wykonawcy terminalu LNG w podwójnej roli: jako jednostka inspekcyjna (TDT JI), działająca na podstawie przepisów *ustawy z dnia 21 grudnia 2000 roku o dozorze technicznym*³, sprawująca nadzór nad wszelkimi robotami i urządzeniami podlegającymi TDT, oraz jako jednostka notyfikowana (TDT JN), dokonująca oceny zgodności na podstawie *rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń ciśnieniowych i zespołów urządzeń ciśnieniowych*⁴ (dalej: *rozporządzenie w sprawie urządzeń ciśnieniowych*), do którego transponowano wymagania dyrektywy 97/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 maja 1997 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących urządzeń ciśnieniowych⁵.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły podjęcia niezasadnych działań przez TDT JN wobec konsorcjum spółek, których liderem jest Saipem S.p.A.⁶, w ramach realizacji Umowy nr 587146 o prowadzenie oceny zgodności, zawartej w dniu 23 marca 2011 r. z wykonawcą terminalu LNG w Świnoujściu⁷ na kwotę 850 tys. zł. Działania te dotyczyły:

- wydania przez Dyrektora TDT, niezgodnie ze stwierdzonym stanem faktycznym, w dniu 27 grudnia 2012 r. decyzji o odmowie potwierdzenia zgodności według procedury określonej w module A1 oraz module G dyrektywy PED oraz podtrzymującej ją decyzji z dnia 5 lutego 2013 r.;

¹ W latach 2009-2014, do czasu zakończenia kontroli.

² Dalej: TDT.

³ Dz. U. z 2013 r., poz. 963 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 263, poz. 2200.

⁵ Dz. Urz. UE L 181 z 09 lipca 1997, s. 1; dalej: *dyrektywa PED*.

⁶ Generalny Realizator Inwestycji. Dalej: GRI lub Wykonawca.

⁷ Dalej: Umowa nr 587146 lub Umowa o prowadzenie oceny zgodności.

- nieuzasadnionego braku uznania przez Dyrektora TDT za ważne i skuteczne wypowiedzenia przez GRI w dniu 20 września 2012 r. Umowy nr 587146;
- obciążenia kosztami GRI z tytułu realizacji Umowy nr 587146 w nieuzasadnionej wysokości – w zakresie wynagrodzenia TDT za czynności, które *de facto* nie zostały nigdy wykonane (bezzasadnie wyliczona kwota wyniosła 291 tys. zł).

Powyższe nieprawidłowości zostały przez TDT wyeliminowane do czasu zakończenia niniejszej kontroli NIK.

TDT jako jednostka notyfikowana spełniał formalne kryteria, upoważniające do wydania oceny zgodności. Jednak, zdaniem NIK, stwierdzone nieprawidłowości w skontrolowanej działalności TDT wskazują na nieczytelne i nie w pełni transparentne rozgraniczenie dwóch funkcji, jakie TDT pełnił w odniesieniu do inwestycji budowy Terminalu LNG w Świnoujściu (nadzór na podstawie przepisów ustawy oraz wydawanie oceny zgodności na podstawie umowy cywilnoprawnej). Wykonywanie dwóch różnych funkcji w odniesieniu do tej samej inwestycji nosiło znamiona konfliktu interesów. NIK zwraca uwagę, że TDT, zarówno jako jednostka notyfikowana oraz jako jednostka inspekcyjna, w okresie objętym kontrolą prowadził z GRI spór kompetencyjny w przywołanych wyżej obszarach działania. Podejmowane w tych warunkach przez Dyrektora TDT decyzje w obszarze realizowania prawem przewidzianej funkcji dozoru technicznego mogły determinować kształt stosunków prawnych wynikających z zawartej umowy cywilnej między zainteresowanymi podmiotami w zakresie spełniania przez GRI wymogów określonych w *dyrektywie PED*.

Należy przy tym zauważyć, że sytuacja konfliktu interesów to nie tylko faktyczne działanie, ale potencjalna możliwość posądzenia o brak bezstronności oparta na realnych przesłankach stanu faktycznego.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zakres działania TDT przy realizacji inwestycji – Terminal LNG jako jednostki notyfikowanej (w zakresie dyrektywy PED)

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z art. 44 ust. 1 pkt 1 lit. d *ustawy o dozorze technicznym*, do zakresu działania TDT należy m.in. wykonywanie dozoru technicznego nad urządzeniami technicznymi znajdującymi się: na statkach morskich i żeglugi śródlądowej, w dokach, na terenie portów i przystani morskich oraz żeglugi śródlądowej; oraz związanymi z żeglugą morską i śródlądową, w szczególności urządzeniami ciśnieniowymi, bezciśnieniowymi zbiornikami (cysternami) i dźwignicami. Rodzaje urządzeń objęte dozorem zostały określone w *rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu*⁸, zmienionym następnie *rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2012 r.*⁹

Wymagania techniczne w zakresie projektowania i wytwarzania dla urządzeń ciśnieniowych, tj.: rurociągów, zbiorników, wymienników ciepła, kompresorów (zbiorników w agregatach sprężarkowych), regazyfikatorów (odparowalników),

⁸ Dz. U. Nr 120, poz. 1021 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2012 r., poz. 1468.

rekondensatorów (skraplaczy) oraz kotłów i podgrzewaczy gazowych, zostały określone w *dyrektywie PED*.

Zgodnie z ww. aktami prawnymi, przed wprowadzeniem urządzeń ciśnieniowych do obrotu, producent poddaje każde takie urządzenie jednej z procedur oceny zgodności. Procedury, jakie należy zastosować w przypadku danego urządzenia ciśnieniowego – w celu umieszczenia na nim oznakowania CE – zależą od kategorii, do której urządzenie należy. Ocena zgodności – w przypadku urządzeń ciśnieniowych Terminalu LNG w Świnoujściu – jest dokonywana przez jednostkę notyfikowaną, posiadającą stosowną autoryzację właściwego ministra na podstawie *ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności*¹⁰.

Decyzją nr 5/17 Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2004 r. TDT udzielono autoryzacji w celu notyfikowania Komisji Europejskiej i państwom członkowskim Unii Europejskiej jako jednostki wyznaczonej do realizacji zadań określonych w *dyrektywie PED*. W dniu 16 lipca 2004 r. Komisja Europejska nadała TDT nr identyfikacyjny 1468.

(dowód: akta kontroli str. 10-21)

Relacje GRI z TDT jako jednostką notyfikowaną (TDT JN) zostały uregulowane w umowie cywilnej nr 587146 z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie przeprowadzenia oceny zgodności rurociągów ciśnieniowych w ramach *dyrektywy PED*. Umowa ta przewidywała rozpoczęcie procesu oceny zgodności po przedłożeniu odpowiedniego wniosku o przeprowadzenie oceny zgodności. Taki wniosek został złożony przez GRI w dniu 30 marca 2012 r. Należy zauważyć, że zawierając umowę cywilną, TDT wykonywał jednocześnie wobec swojego kontrahenta czynności w zakresie władztwa państwowego, wynikające z przepisów *ustawy o dozorze technicznym*.

(dowód: akta kontroli str. 28-70, 110-119)

Kwestia ustalenia, które odcinki rurociągów podlegają inspekcji, a które ocenie zgodności, była przedmiotem oddzielnej korespondencji między TDT i GRI. W pismach z dnia: 9 sierpnia 2011 r., 16 stycznia 2012 r. i 23 lutego 2012 r. TDT przedstawiał swoje stanowisko w kwestii rurociągów wyłączonych z zakresu *dyrektywy PED* i podlegających dozorowi technicznemu na podstawie *ustawy o dozorze technicznym*.

Zmiana stanowiska TDT w zakresie zakwalifikowania rurociągów do przeprowadzenia procesu oceny zgodności, spowodowana była – jak wyjaśnił p.o. Dyrektora TDT – wprowadzeniem TDT w błąd. W dniu 30 marca 2012 r. w siedzibie TDT odbyło się spotkanie z przedstawicielem GRI, podczas którego zostały przedłożone dodatkowe informacje na temat przebiegu rurociągów przesyłowych. Podczas spotkania przedstawiciel GRI zapewnił, iż cały obszar począwszy od pirsu poprzez korytarz techniczny do terminalu LNG będzie jednolicie wyłączonym obszarem przemysłowym niedostępnym publicznie. Na dowód tego przedłożono rysunek nr 00-GB-A-62030 „PLAN ZAGOSPODAROWANIA” rew. 3 z dnia 26 listopada 2011 r., na którym linią koloru żółtego zaznaczono granice wydzielonego obszaru przemysłowego. Obejmował on w sposób nieprzerwany obszar pirsu, nabrzeża (plaży), wydzieloną część terenu użyteczności publicznej (drogi), korytarz przesyłowy i teren terminala LNG.

Na tej podstawie TDT JN przedstawił opinię techniczną w piśmie z dnia 4 kwietnia 2012 r., stwierdzając, iż „obszar terminala LNG w Świnoujściu obejmujący pirs rozładunkowy, korytarz techniczny oraz lądową część instalacji może zostać

¹⁰ Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935 ze zm.

zdefiniowany jako teren przemysłowy, a w związku z tym rurociągi tam zlokalizowane mogą być traktowane jako rurociągi technologiczne i w zakresie ich projektowania, wytwarzania i oceny zgodności powinny mieć zastosowanie wymagania *dyrektywy 97/23/WE*.

W dniu 20 września 2012 r. GRI wycofał wniosek o przeprowadzenie oceny zgodności oraz powierzył ocenę zgodności urządzeń terminalu LNG innej jednostce notyfikowanej (TÜV Nord Systems GmbH&KG).

TDT nie uznał cofnięcia wniosku przez GRI, powołując się na przyczyny formalne (nie precyzując ich w piśmie do GRI z dnia 21 września 2012 r.). Po powierzeniu dokonania oceny zgodności innej jednostce notyfikowanej, TDT poinformował GRI o rozszerzeniu zakresu urządzeń podlegających dozorowi technicznemu sprawowanemu przez TDT na terenie terminalu LNG w Świnoujściu względem urządzeń podlegających ocenie zgodności, dokonywanej przez jednostkę notyfikowaną. Według wyjaśnień złożonych w toku kontroli NIK przez p.o. Dyrektora TDT¹¹, wraz z postępem prac na terenie budowy terminalu LNG oraz uzyskanymi przez TDT informacjami okazało się, iż teren nabrzeża (plaża) oraz przyległa do niej droga publiczna, jak to TDT określał przed rozpoczęciem jakichkolwiek prac, nie stanowią i nie będą stanowić jednolitego, wydzielonego obszaru przemysłowego, a rurociągi będą przebiegać nad ogólnodostępnym terenem użyteczności publicznej. W związku z tym, rurociągi zlokalizowane w przedmiotowym miejscu nie będą mogły być zaklasyfikowane jako rurociągi technologiczne podlegające *dyrektywie PED*.

Mając na uwadze powyższe oraz fakt, iż TDT JN został przez GRI wprowadzony w błąd, przedstawiając informacje w przedmiotowej sprawie odmienne od stanu rzeczywistego, TDT JN pismem z dnia 25 września 2012 r. wycofał swą opinię techniczną zaprezentowaną w piśmie z dnia 4 kwietnia 2012 r. i podtrzymał pierwotne stanowisko wyrażone w piśmie z dnia 23 lutego 2012 r.

GRI kwestionował zakres dozoru technicznego odnośnie do części rurociągów terminalu LNG, podnosząc iż stosowne uprawnienia posiada w tej mierze jednostka notyfikowana, działająca na podstawie *dyrektywy PED*. Na prośbę GRI wyrażoną w piśmie z dnia 6 maja 2013 r. stanowisko w zakresie interpretacji *dyrektywy PED* wyraziło Ministerstwo Gospodarki. Opinia Ministerstwa Gospodarki¹², zawarta w piśmie z dnia 13 maja 2013 r., potwierdzała stanowisko GRI. Ministerstwo stwierdziło, że biorąc pod uwagę wyłączenie rurociągów przesyłowych z zakresu działania *dyrektywy PED*, określone w art. 1 ppkt 3.1. tej dyrektywy i w § 2 pkt 1 *rozporządzenia o urządzeniach ciśnieniowych*, oraz przyjmując, że terminal LNG jest instalacją przemysłową, to wszystkie rurociągi znajdujące się w granicach tej instalacji podlegają *dyrektywie PED* – począwszy od zaworu odcinającego znajdującego się w obrębie tej instalacji, ale bez tego zaworu.

TDT w pismach do GRI (z dnia 10 czerwca 2013 r.) oraz do Ministerstwa Gospodarki (z dnia 14 czerwca 2013 r.) podtrzymał swoje stanowisko, że pod dozór techniczny powinny podlegać rurociągi od nalewaków na pirsie do zbiorników magazynowych LNG, wraz z rurociągami obsługującymi rurociąg przesyłowy, co według TDT wynikało z treści § 2 pkt 1 *rozporządzenia o urządzeniach ciśnieniowych*.

Ministerstwo Gospodarki pismem z dnia 2 lipca 2013 r. stwierdziło, że treść pisma MG z dnia 13 maja 2013 r. została oparta wyłącznie na podstawie danych przedstawionych przez GRI, a Ministerstwo Gospodarki nie jest właściwe do

¹¹ Pismo znak TDT.T4-073-10448/14 z dnia 23 kwietnia 2014 r.

¹² Wyrażona przez Dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa Gospodarczego.

władczego rozstrzygnięcia rozbieżności w stanowiskach między jednostką notyfikowaną a danym producentem w sprawach dotyczących procedury oceny zgodności i procedury dozoru technicznego.

Według wyjaśnień p.o. Dyrektora TDT¹³, wszelkie sprawy dotyczące działań TDT JN w zakresie oceny zgodności z wymaganiami *dyrektywy PED* odnośnie terminalu LNG i wynikające z Umowy nr 587146 między TDT JN i GRI, zostały zakończone od strony formalnej bez dodatkowych roszczeń – co znalazło potwierdzenie w piśmie TDT do GRI z dnia 18 marca 2014 r.

Według stanu na 7 kwietnia 2014 r., dozorem technicznym został ostatecznie objęty rurociąg przesyłowy poczynsz od pirsu przeładunkowego do zbiorników magazynowych LNG. Natomiast rurociągi technologiczne na obszarze przemysłowym są objęte na etapie projektowania, wytwarzania i badań reżimem *dyrektywy PED*. Zainteresowane strony (tj. TDT oraz GRI) nie zgłaszają zastrzeżeń co do ww. stanu rzeczy.

(dowód: akta kontroli str. 138-173, 248)

Według wyjaśnień p.o. Dyrektora TDT¹⁴, TDT nie prowadził analizy pod kątem ewentualności wystąpienia konfliktu interesów wynikającego z pełnienia przez TDT podwójnej roli: jednostki inspekcyjnej oraz wydającej ocenę zgodności, ponieważ taki konflikt – zdaniem Dyrektora – nie występował.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 *ustawy o dozorze technicznym*, jeżeli przepisy szczególne stanowią inaczej – a takim przepisem jest m.in. *dyrektywa PED*, która na etapie projektowania i wytwarzania określa procedury oceny zgodności dla wytwórców oraz zakres udziału jednostek notyfikowanych w procesie wytwarzania urządzeń ciśnieniowych, w zależności od procedury wymienionej w załączniku nr III do tej dyrektywy, to czynności dozoru technicznego na etapie wytwarzania, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1 *ustawy o dozorze technicznym*, nie są wykonywane. Według p.o. Dyrektora TDT¹⁵, zarówno w Europie, jak i w Polsce jednostki inspekcyjne funkcjonują w podobny sposób, tj. również jako jednostki notyfikowane wykonujące ocenę zgodności na podstawie dyrektyw Unii Europejskiej, np.: TUV (Nord, Rheinland, Sud) w Niemczech, APAVE Groupe czy Bureau Veritas (BV) we Francji lub APRAGAZ i AiB Vincontte International S.A. w Belgii. W Polsce poza TDT w podobny sposób działa również Urząd Dozoru Technicznego wykonujący czynności wynikające z tej samej *ustawy o dozorze technicznym* oraz jako jednostka notyfikowana na podstawie dyrektyw. Ponadto żadne przepisy prawa krajowego, czy też unijnego nie wprowadzają zakazu funkcjonowania jednego podmiotu w roli zarówno jednostki dozoru technicznego, jak i jednostki notyfikowanej w ramach tej samej inwestycji.

Zadania w zakresie oceny zgodności z dyrektywami, w tym m.in. z *dyrektywą PED*, TDT realizuje poprzez specjalnie do tego celu utworzony Wydział Certyfikacji i Oceny Zgodności. Wydział ten prowadzi realizowane przez siebie procesy certyfikacji i oceny zgodności niezależnie od prowadzonej przez TDT działalności dozorowanej na podstawie *ustawy o dozorze technicznym*.

Według wyjaśnień p.o. Dyrektora TDT, kierownictwo TDT oraz pracownicy odpowiedzialni za realizację zadań związanych z oceną zgodności nie są projektantami, producentami, dostawcami, instalatorami, nabywcami, właścicielami, użytkownikami ani konserwatorami wyrobów, które są przedmiotem oceny

¹³ Pismo znak TDT.T4-073-10448/14 z dnia 23 kwietnia 2014 r.

¹⁴ Ibidem.

¹⁵ Ibidem.

zgodności. Nie są oni także przedstawicielami żadnej z ww. stron. Zasady te zostały przeniesione do polityk jakości TDT i zostały ustanowione mechanizmy egzekwujące ich przestrzeganie. Pracownicy oceniający zgodność wyrobów nie mogą się angażować w działalność, która może zagrozić ich niezależności lub rzetelności w działaniu – dotyczy to zwłaszcza usług doradczych.

P.o. Dyrektora TDT wskazał, że TDT nie należy do stowarzyszeń przedsiębiorców lub zrzeszeń zawodowych reprezentujących przedsiębiorstwa zaangażowane w projektowanie, produkcję, dostarczanie, montowanie, wykorzystywanie lub konserwację ocenianych wyrobów. TDT działa jako strona trzecia, wykazując przed Polskim Centrum Akredytacji niezależność i brak konfliktu interesów – co zostało potwierdzone przez PCA przyznaniem licznych akredytacji w zakresie spełniania norm jakościowych świadczonych przez TDT usług. TDT zapewnia także, że działalność podwykonawców TDT (laboratoriów zewnętrznych) nie wpływa na poufność, obiektywizm oraz bezstronność działalności TDT związanej z prowadzoną oceną zgodności.

TDT zawarł także umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, obejmującą działania w zakresie prowadzenia oceny zgodności przez Wydział Certyfikacji i Oceny Zgodności TDT.

Według ww. wyjaśnień, wynagrodzenia zarówno kierownictwa TDT oraz pracowników odpowiedzialnych za przeprowadzanie oceny zgodności nie zależą od liczby przeprowadzonych ocen ani od ich wyników.

(dowód: akta kontroli str. 253, 313-344)

Powyższe uregulowania w zakresie struktury organizacyjnej TDT oraz sposobu funkcjonowania komórki oceny zgodności są zgodne z wytycznymi określonymi dla jednostek notyfikowanych w następujących aktach prawnych: Aneksie IV *dyrektywy PED*, rozdziale 6 *rozporządzenia w sprawie urządzeń ciśnieniowych* oraz art. R17 *Aneksu I decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 768/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu, uchylającej decyzję Rady 93/465/EWG*¹⁶.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Występowanie TDT wobec GRI w podwójnej roli (jednostki inspekcyjnej oraz jednostki notyfikowanej) nosiło znamiona konfliktu interesów – niezależnie od faktu, że, jak wskazano wyżej, z formalno-prawnego punktu widzenia taki stan faktyczny był prawidłowy, a TDT JN spełniał kryteria określone w odpowiednich aktach prawnych dla prawidłowego wypełniania obowiązków jednostki notyfikowanej. NIK zauważa przy tym, że TDT nie miał wypracowanego stanowiska co do zakresu kompetencji w poszczególnych rolach, a zmiana stanowiska TDT co do obszaru budowy podlegającego *dyrektywie PED* po rezygnacji GRI z usług TDT JN wskazuje na niemerytoryczne przesłanki działania TDT.

Zdaniem NIK, o powyższym świadczy stanowisko TDT JN wyrażone w piśmie do GRI z dnia 25 września 2012 r., w którym poinformowano o wycofaniu się ze swojego wcześniejszego stanowiska (wyrażonego w piśmie z dnia 4 kwietnia 2012 r.), że teren terminalu LNG stanowi wydzielony obszar przemysłowy, równocześnie podtrzymując stanowisko wyrażone jako TDT JI w piśmie z dnia 23 lutego 2012 r., że rurociągi przesyłowe łączące instalację rozładunkową ze

¹⁶ Dz. Urz. UE L 218 z dnia 13 sierpnia 2008 r.

zbiornikami magazynowymi LNG są rurociągami przesyłowymi (a nie technologicznymi) i podlegają pod reżim dozoru technicznego, a nie *dyrektywy PED*.

W ocenie Izby, bezpośrednia zbieżność w czasie ww. działań z wystąpieniem GRI do TDT JN o rozwiązanie Umowy o prowadzenie oceny zgodności (pismo GRI z dnia 20 września 2012 r.), jak i późniejsza eskalacja konfliktu z GRI, która skutkowałą wystąpieniem nieprawidłowości w działaniu TDT JN (opisanych niżej), jednoznacznie wskazują na istnienie sytuacji konfliktu interesów w tej sprawie.

Ponadto, NIK zwraca uwagę, że wszystkie czynności prawne w omawianej sprawie podejmowali ze strony TDT Dyrektor TDT lub jego zastępca – co w oczywisty sposób rzutowało na bezstronność podejmowanych rozstrzygnięć. Przykładowo, pismo z dnia 18 marca 2014 r. kończące przedmiotową sprawę zawierało stwierdzenie, że to Dyrektor TDT potwierdza fakt otrzymania skutecznego wypowiedzenia ww. Umowy o prowadzenie oceny zgodności przez TDT. Ponadto, według p.o. Dyrektora TDT¹⁷, w działania TDT JN przy budowie terminalu LNG zaangażowanych było 6 pracowników TDT, w tym jeden wykonywał przy tym działania z zakresu dozoru technicznego.

Powyższe może świadczyć, zdaniem NIK, o konieczności wzmocnienia mechanizmów kontroli na styku obszarów działań prowadzonych przez TDT JN oraz TDT JI. W ocenie NIK, TDT w przyszłości powinien starannie rozważać równoczesne zaangażowanie się w ten sam projekt jako jednostka wykonująca równoległe zadania ustawowe oraz realizująca cele komercyjne.

2. Realizacja Umowy nr 587146 z dnia 23 marca 2011 r. o świadczenie usług w zakresie oceny zgodności urządzeń przeznaczonych do zainstalowania w terminalu LNG

Opis stanu faktycznego

W marcu 2011 roku TDT JN wygrał przeprowadzone przez GRI postępowanie przetargowe na świadczenie usług w zakresie oceny zgodności rurociągów dla terminalu LNG w Świnoujściu z wymaganiami *dyrektywy PED*. Strony związały się poprzez podpisanie Umowy nr 587146 o świadczenie usług w zakresie oceny zgodności, z dnia 23 marca 2011 r. Umowa określała, że czynności związane z wykonywaniem oceny zgodności przez TDT JN rozpoczną się każdorazowo po otrzymaniu wniosku o przeprowadzenie procesu oceny zgodności. Zgodnie z „Ogólnymi warunkami oceny zgodności wyrobów”, będącymi integralną częścią Umowy nr 587146, TDT JN zobowiązała się do prowadzenia procesów oceny zgodności rurociągów i zespołów rurociągów ciśnieniowych zgodnie z wymaganiami określonymi w *dyrektywie PED*. Ponadto zgodnie z punktem 8 ww. warunków została uregulowana kwestia przerwania procesu oceny zgodności.

Na podstawie tej Umowy GRI wystąpił do TDT JN z wnioskiem o przeprowadzenie procesu oceny zgodności w dniu 30 marca 2012 r. Wniosek dokładnie określał zakres przedmiotowy (zawarty w nim wykaz urządzeń wskazywał typ, oznaczenie i lokalizację poszczególnych rurociągów) łącznie z przypisaną procedurą oceny zgodności oraz informacją, iż ten sam zakres oceny zgodności nie został zgłoszony innej jednostce notyfikowanej. Ocena zgodności miała zostać przeprowadzona zgodnie z procedurami opisanymi dla modułów A1 oraz G w załączniku III do *dyrektywy PED*.

¹⁷ Pismo znak TDT.T4-073-10448/14 z dnia 23 kwietnia 2014 r.

Rurociągi i zespoły rurociągów, wskazanych w ww. wniosku, zostały zgodnie z zestawieniem załączonym do wniosku podzielone według procedur oceny zgodności, o których mowa w załączniku III do *dyrektywy 97/23/WE (PED)*, tj.:

- 12 linii i 26 zespołów zaklasyfikowano do oceny wg procedury dla modułu G,
- 14 linii i 1 zespół zaklasyfikowano do oceny wg procedury dla modułu A1.

Wynagrodzenie TDT JN z tytułu czynności oceny zgodności wyrobów określone zostało w art. 14 Umowy nr 587146 w kwocie 850 tys. zł, co stanowiło stawkę maksymalną zryczałtowaną. Ponadto, zgodnie z artykułem 15 pkt. 15.4.-15.6. tej Umowy, GRI zobowiązał się do pokrywania kosztów w przypadku powtórnego sprawdzenia dokumentacji po stwierdzeniu przez TDT JN niezgodności oraz do pokrywania kosztów delegacji ekspertów TDT JN uczestniczących w spotkaniach w Mediolanie i Paryżu, a także oddelegowanych do inspekcji na terenie budowy terminalu LNG w Świnoujściu.

(dowód: akta kontroli str. 28-109)

W okresie obowiązywania Umowy nr 587146 TDT JN dokonywał weryfikacji dokumentacji technicznej składanej przez GRI od listopada 2011 r. do listopada 2012 r. Według wyjaśnień p.o. Dyrektora TDT, nie była to pełna dokumentacja konieczna do przeprowadzania oceny zgodności, lecz jedynie wybrane specyfikacje (specyfikacje kontroli jakości, wymagania materiałowe dla rurociągów, analiza naprężeń, ogólne wymagania dotyczące spawania rurociągów, metodologia badań złączy spawanych). Ponadto, dwukrotnie na zaproszenie GRI eksperci TDT uczestniczyli w konsultacjach na terenie budowy terminalu LNG w Świnoujściu podczas spotkań w dniach 18-19 kwietnia 2012 r. oraz 21 czerwca 2012 r. Zadaniemi związanymi z realizacją procesu oceny zgodności w zakresie oceny i weryfikacji dokumentacji przez TDT JN zajmowało się ogółem 6 ekspertów TDT.

Według wyjaśnień p.o. Dyrektora TDT¹⁸, TDT JN nie mógł dokończyć procesu oceny zgodności, zleconego na podstawie wniosku z dnia 30 marca 2012 roku, ponieważ GRI pismem dnia 20 września 2012 roku wycofał się z tego procesu.

(dowód: akta kontroli str. 120-137, 254)

TDT JN w dniu 27 grudnia 2012 r. wydał decyzję o odmowie potwierdzenia zgodności według procedury określonej w module A1 oraz module G *dyrektywy PED* i podtrzymał ją, po powtórным przeanalizowaniu, decyzją z dnia 5 lutego 2013 r.

Według ww. wyjaśnień, powyższe decyzje zostały wydane w celu zakończenia procesu oceny zgodności, który nie mógł być w pełni zrealizowany z powodu rozbieżności stanowisk obu stron.

(dowód: akta kontroli str. 189-192, 254-255)

Do listopada 2012 r. TDT wystawił GRI faktury z tytułu realizacji Umowy o prowadzenie oceny zgodności na łączną kwotę 35,9 tys. zł, z tego kwota 21 tys. zł została uregulowana przez GRI terminowo (dotyczyła kosztów delegacji służbowych pracowników TDT JN w ramach realizowanej Umowy). Pozostała kwota 14,9 tys. zł dotyczyła czynności wykonanych przez TDT JN w ramach oceny zgodności w zakresie modułów A i G (kwota 12,4 tys. zł) oraz ponownego badania dokumentacji technicznej pierwotnie przesłanej do TDT z błędami (2,5 tys. zł) i nie została zapłacona przez GRI w 2012 r. TDT JN w dniu 4 stycznia 2013 r., na podstawie wniosku przygotowanego przez pracownika Wydziału Certyfikacji, wystawił fakturę VAT na kwotę 317,4 tys. zł brutto, powołując się na zapisy zawartej

¹⁸ Pismo znak TDT.T4-073-10448/14 z dnia 23 kwietnia 2014 r.

z GRI Umowy. Kwota 314,5 tys. zł dotyczyła czynności TDT wykonanych w ramach modułów A i G, policzonych według stawki ryczałtowej niezależnie od faktu rzeczywistego wykonania tych czynności, a kwota 2,9 tys. zł dotyczyła ponownego badania dokumentacji (według stawki godzinowej określonej w Umowie). GRI pismem z dnia 14 stycznia 2013 r. zakwestionował ww. fakturę i odmówił jej zapłaty. Dalsza wymiana korespondencji nie spowodowała zmiany stanowisk stron Umowy. GRI w dniu 21 lutego 2013 wystosował pismo do TDT, w którym podtrzymał stanowisko z poprzedniej korespondencji i odmówił dalszego omawiania przedmiotowej kwestii, na czym strony zakończyły wzajemną wymianę korespondencji do momentu, gdy TDT w dniu 3 października 2013 r. wystosował przedsądowe wezwanie do zapłaty. W odpowiedzi na to wezwanie, GRI w piśmie z dnia 15 października 2013 r. przedstawił szczegółowe uzasadnienie swojego stanowiska.

Z uwagi na brak odpowiedzi GRI na przedsądowe wezwanie do zapłaty i brak wpłaty należności, jaka wynikała z faktury nr 00003/2013/JN wystawionej w dniu 4 stycznia 2013 r., TDT skierował w dniu 16 grudnia 2013 r. powództwo do e-sądu Sądu Rejonowego Lublin-Zachód.

W dniu 4 lutego 2014 roku GRI wystosował do TDT pismo, wnioskując o ponowne przeanalizowanie sprawy i przedstawienie stosownej kalkulacji w zakresie kosztów za wykonane czynności jako TDT JN. Z kolei Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w dniu 20 lutego 2014 r. wydał wobec GRI *Nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym* na kwotę 317,4 tys. zł, zobowiązując zapłacić tę kwotę w ciągu 2 tygodni albo w tym terminie wnieść sprzeciw do Sądu. W reakcji na pismo GRI z dnia 4 lutego 2014 r. TDT dokonał ponownie analizy przedmiotowej sprawy i wystawił fakturę korygującą z tytułu uznanej reklamacji, przekazując ją GRI przy piśmie z dnia 28 lutego 2014 r. Według faktury korygującej kwota do zapłaty po korekcie wynosiła 25,8 tys. zł, w tym 22,9 tys. zł za czynności badania dokumentacji (bez podziałów na moduły A i G, ponieważ według wyjaśnień p.o. Dyrektora TDT, nie była to kompletna dokumentacja w rozumieniu przepisów *dyrektywy PED*) oraz kwota 2,9 tys. zł za ponowne badanie dokumentacji. Kwota po korekcie wynikała z faktycznego rozliczenia czasu pracy pracowników TDT JN przy realizacji Umowy nr 587146 (liczba godzin pracy pomnożona przez stawkę godzinową określoną w Umowie) – do dnia jej wypowiedzenia przez GRI.

W dniu 4 marca 2014 r. GRI wystosował do TDT pismo zawierające wypowiedzenie Umowy nr 587146, a w piśmie z dnia 13 marca 2014 r. przedstawił wniosek o złożenie przez TDT do Sądu Rejonowego w Lublin-Zachód oświadczenia o cofnięciu pozwu w całości wraz ze zrzeczeniem się całości dochodzonego wcześniej roszczenia, z uwagi na dokonanie przez GRI wpłaty faktury korygującej nr 2/14/FK/TDTJN.

Według wyjaśnień p.o. Dyrektora TDT, z uwagi na dokonanie przez GRI zapłaty faktury korygującej i tym samym polubowne załatwienie sporu w tym zakresie, TDT wystosował pismo do GRI z dnia 18 marca 2014 r., przekazując w załączeniu ograniczenie powództwa wraz ze zrzeczeniem się całości roszczenia wraz z odsetkami, jak również potwierdził otrzymanie oświadczenia GRI, zawierającego wypowiedzenie Umowy nr 587146. Dodatkowo, TDT poinformował w ww. piśmie, że w konsekwencji rozwiązania Umowy nr 587146, decyzje wydane przez TDT, działającego w charakterze jednostki notyfikowanej w dniach 27 grudnia 2012 r. oraz 5 lutego 2013 r., dotyczące odmowy potwierdzenia zgodności z *dyrektywą PED*, nie mają zastosowania.

TDT JN otrzymał wynagrodzenie z tytułu przeprowadzonych czynności oceny zgodności, dokonanych w ramach Umowy nr 587146, zgodnie z: fakturą korygującą

z dnia 28 lutego 2014 r. w kwocie 25,8 tys. zł oraz fakturami wystawionymi w 2012 r. w kwocie 21 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 258-312)

Według wyjaśnień p.o. Dyrektora TDT¹⁹, nie są znane rzeczywiste przyczyny odstąpienia przez GRI od Umowy nr 587146. P.o. Dyrektora TDT przywołał natomiast argumentację GRI, zawartą w korespondencji do TDT. Z pisma GRI z 15 listopada 2012 r. wynikało, że GRI zdecydował o podziale zakresu prac pomiędzy dwie jednostki notyfikowane z powodu zmiany strategii GRI polegającej na przydzieleniu zakresu prac mechanicznych dwóm podwykonawcom – jednemu dla korytarza i pirsu, a drugiemu dla części lądowej Terminalu LNG. Natomiast w piśmie z dnia 6 listopada 2012 r. GRI stwierdził, że w związku z uznaniem przez TDT, iż rurociągi pomiędzy nabrzeżem i terminalem podlegają ustawie o dozorze technicznym, wniosek zostaje wycofany i nie będą przedkładane na podstawie Umowy nr 587146 kolejne wnioski o ocenę zgodności.

(dowód: akta kontroli str. 182-183, 256)

Były Dyrektor TDT Jan Urbanowicz stwierdził w wyjaśnieniach złożonych w toku postępowania kontrolnego NIK, że decyzje TDT JN o negatywnej ocenie procesu oceny zgodności zostały anulowane przez obecnego Dyrektora TDT niezgodnie z prawem, ponieważ „wycofanie wniosku o ocenę zgodności przez GRI w dniu 20 września 2012 r. było złożone przez osobę nie mającą prawnego umocowania do składania oświadczeń woli tego typu”.

(dowód: akta kontroli str. 28-109, 174-175, 189-191, 346, 350)

Art. 17 § 3 Kodeksu spółek handlowych²⁰ stanowi, że czynność prawna dokonana bez zgody właściwego organu spółki, wymaganej wyłącznie przez umowę spółki albo jej statut, jest ważna – co nie wyklucza odpowiedzialności członków zarządu wobec spółki z tytułu naruszenia umowy spółki albo statutu. Zdaniem NIK, powyższy przepis ma zastosowanie do omawianej sytuacji, ponieważ ani z Umowy nr 587146, ani z „Ogólnych Warunków Oceny Zgodności” nie wynika żaden specjalnie dedykowany do ww. Umowy reżim określający sposób reprezentowania GRI w kontekście składania przez ich przedstawicieli oświadczeń woli w ramach realizowanego procesu oceny zgodności – inny niż określony w statucie spółki SAIPEM S.P.A. Oddział w Polsce²¹, reprezentującej GRI z tytułu realizacji ww. Umowy.

(dowód: akta kontroli str. 22- 50, 73-109, 110-175, 184-185, 212-213, 233-234, 239-243, 355-357)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. TDT jako jednostka notyfikowana wydał w dniu 27 grudnia 2012 r., niezgodnie ze stanem faktycznym, decyzję o odmowie potwierdzenia zgodności według procedury określonej w module A1 oraz module G *dyrektywy PED*, podtrzymując ją kolejną decyzją z dnia 5 lutego 2013 r.

Według Jana Urbanowicza, byłego Dyrektora TDT, wydanie decyzji przez TDT JN w dniu 27 grudnia 2012 r. oraz 5 lutego 2013 r. odbyło się na podstawie zebranego wówczas materiału i ocena negatywna była oceną prawidłową. Jan

¹⁹ Pismo znak TDT.T4-073-10448/14 z dnia 23 kwietnia 2014 r.

²⁰ Ustawa z dnia 15 września 2000 r. – tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 1030 ze zm.

²¹ Zgodnie z danymi uzyskanymi z portalu elektronicznego dostępu do KRS, prowadzonego przez Ministerstwo Sprawiedliwości (<https://ems.ms.gov.pl>, data wejścia: 24 kwietnia 2014 r.), do reprezentowania SAIPEM S.P.A. Oddział w Polsce przed osobami trzecimi upoważniony jest prezes Zarządu oraz członkowie Zarządu, którzy otrzymali uprawnienia zgodnie z art. 21 Statutu Spółki.

Urbanowicz wskazał, że zgodnie z jego wiedzą, ocena polega przede wszystkim na uzgodnieniu dokumentacji technicznej, na podstawie której będą wykonywane rurociągi technologiczne, a następnie na podstawie tej dokumentacji następuje ich wytwarzanie oraz ich ocena. Ponadto Jan Urbanowicz wskazał, że ocena została wykonana na podstawie złożonych dokumentów i zgodnie ze złożonym wnioskiem na podstawie tzw. dyrektywy PED. Ze względu na to, że dokumentacja została oceniona negatywnie, nie można było wykonać żadnych innych dalszych czynności wynikających z tej dyrektywy.

W ocenie NIK, powyższe twierdzenia nie są zgodne z przepisami *dyrektywy PED*. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ww. dyrektywy, urządzenia ciśnieniowe muszą spełniać zasadnicze wymagania bezpieczeństwa, które wymienione są w załączniku I do dyrektywy. Natomiast zgodnie z art. 5 ust.1 *dyrektywy PED*, urządzenia ciśnieniowe oraz zespoły posiadające oznakowanie CE oraz deklaracje zgodności CE przewidziane w załączniku VII, uznaje się za zgodne ze wszystkimi przepisami dyrektywy, w tym z oceną zgodności przewidzianą w art. 10 dyrektywy. Potwierdzenie spełnienia przez urządzenia ciśnieniowe tych wymagań, przeprowadza się za pomocą procedur oceny zgodności wymienionych w załączniku III do *dyrektywy PED*.

Zgodnie z art. 10 ust. 1.1. *dyrektywy PED* wytwórca przed wprowadzeniem urządzeń ciśnieniowych do obrotu poddaje każde urządzenie jednej z procedur oceny zgodności określonych w załączniku III do tej dyrektywy. Natomiast zgodnie z ust. 1.2. art. 10 *dyrektywy PED*, wybór procedur oceny zgodności, które mają zostać zastosowane do urządzeń ciśnieniowych, ustalany jest przez kategorię wyznaczaną zgodnie z załącznikiem II do tej dyrektywy i zgodnie z definicją zawartą w art. 9 *dyrektywy PED*, do której zaklasyfikowano urządzenie.

Zgodnie z załącznikiem III do *dyrektywy PED*, procedura oceny zgodności według modułu A1 i G jest to szereg czynności opisanych w tych modułach, które musi wykonać wytwórca oraz jednostka notyfikowana, po wykonaniu których jednostka notyfikowana lub wytwórca (na odpowiedzialność jednostki notyfikowanej) nanosi numer identyfikacyjny tej jednostki na każdym egzemplarzu urządzenia ciśnieniowego.

Zgodnie z modulem A1 z załącznika III, który dotyczy wewnętrznej kontroli produkcji z monitorowaniem oceny końcowej, jednostka notyfikowana nie uzgadnia ani też nie weryfikuje dokumentacji technicznej urządzenia (w tym przypadku rurociągu lub zespołu). W ramach tego modułu jednostka notyfikowana wybrana przez wytwórcę, za pomocą niezapowiedzianych wizyt, monitoruje ocenę końcową urządzenia ciśnieniowego przeprowadzaną przez wytwórcę.

W ww. module A1 nie przewiduje się, aby jednostka notyfikowana uzgadniała dokumentację techniczną. Ponadto, z przedstawionej do kontroli dokumentacji oraz wyjaśnień p.o. Dyrektora TDT wynika, że TDT JN nie wykonał żadnych czynności wskazanych w module A1 załącznika III do *dyrektywy PED*. TDT JN nie mógł więc wydać negatywnej decyzji w tej sprawie.

Zgodnie z modulem G z załącznika III, wytwórca urządzenia ciśnieniowego musi przedłożyć wybranej przez niego jednostce notyfikowanej wniosek o jednostkową weryfikację. Wniosek musi zawierać m.in. dokumentację techniczną. Według wyjaśnień p.o. Dyrektora TDT, dokumentacja techniczna musi umożliwić dokonanie oceny zgodności urządzeń ciśnieniowych z wymogami *dyrektywy PED*, które mają do niego zastosowanie, jak też zrozumienie projektu i procesu

wytwórczego oraz działania urządzeń ciśnieniowych. Jednostka notyfikowana musi zbadać projekt i konstrukcję każdego urządzenia ciśnieniowego oraz przeprowadzić w trakcie wytwarzania stosowne badania określone w odpowiednich normach lub równoważne kontrole i badania w celu zapewnienia zgodności z wymogami *dyrektywy PED*.

Z przedstawionej do kontroli dokumentacji oraz wyjaśnień p.o. Dyrektora TDT wynika, że TDT JN nie wykonał żadnych innych czynności związanych z oceną zgodności, oprócz zbadania dokumentacji i to nie w pełni kompletnej, wskazanych i wymaganych przez pkt 4 dla modułu G z załącznika III do *dyrektywy PED*. TDT JN nie mógł więc wydać negatywnej opinii decyzji w tej sprawie.

Według wyjaśnień p.o. Dyrektora TDT, samo zbadanie przez TDT JN dokumentacji technicznej, która nie była w pełni kompletna, nie jest pełną oceną zgodności wyrobu (rurociągu czy też zespołu) wg modułu G, tylko jednym elementem w szeregu czynności wymienionych w pkt. 4 dla procedury oceny zgodności według modułu G wskazanej w załączniku III do *dyrektywy PED*.

(dowód: akta kontroli str. 120-137, 304-306, 345-346, 350)

2. TDT niezasadnie nie uznał za ważne i skuteczne wypowiedzenia przez GRI w dniu 20 września 2012 r. Umowy nr 587146. Taki stan faktyczny utrzymywał się do dnia 18 marca 2014 r.

Jan Urbanowicz stwierdził, że „Pkt 8 lit. d Ogólnych Warunków Oceny Zgodności (załącznik do ww. umowy) dotyczy przerwania procesu oceny zgodności i nierealizowania go w ogóle (np. z przyczyn technicznych lub finansowych, a nie dotyczy to chęci zmiany JN). Według opinii Ministerstwa Gospodarki, Komisji Europejskiej i mojej wiedzy jest wręcz zabronione przerwanie procesu oceny zgodności i przekazanie tego procesu do realizacji przez inną JN”.

NIK zwraca uwagę, że według *Ogólnych Warunków Oceny Zgodności* przerwanie procesu oceny zgodności może nastąpić, jeśli wnioskujący wystąpił z wnioskiem o przerwanie procesu (por. pkt 8 lit. d).

NIK zwraca także uwagę na opinię Ministerstwa Gospodarki, zawartą w piśmie z dnia 4 grudnia 2013 r. i opinię Komisji Europejskiej zawartą w piśmie z dnia 20 lutego 2013 r. Obie te opinie nie wskazują, że jest zabronione przerwanie procesu oceny zgodności i przekazanie tego procesu do realizacji przez inną JN. Natomiast z ww. pisma MG wynika, że dopuszcza się możliwość wycofywania się z umów na zasadach, które powinny być określone w umowach zawieranych pomiędzy wytwórcą a jednostką notyfikowaną.

W ocenie NIK, Umowa nr 587146 oraz *Ogólne Warunki Oceny Zgodności* nie wskazywały na brak możliwości wycofywania się z zawartych umów oraz nie przewidywały żadnych sankcji finansowych i prawnych w stosunku do wnioskującego, który przerwał proces oceny zgodności. Nie zawierały też dodatkowych obostrzeń oraz wymagań formalnych co do możliwości przerwania procesu oceny zgodności.

(dowód: akta kontroli str. 28-109, 345-346)

3. TDT obciążył GRI kosztami z tytułu realizacji Umowy nr 587146 w wysokości, która nie była uzasadniona faktycznie wykonanymi czynnościami.

Jan Urbanowicz stwierdził, że „Kwota 317 423,25 zł z faktury z dnia 4 stycznia 2013 r. wynikała z ryczałtowego cennika oceny zgodności rurociągów wymienionych we wniosku GRI z marca 2012 r., co jest zgodne, w mojej opinii, z podpisaną umową”.

Z ustaleń kontroli wynika, że TDT JN nie wykonał żadnych czynności związanych z oceną zgodności, które są wymienione w module A1 załącznik III do *dyrektywy PED*. TDT JN nie wykonała, oprócz zbadania dokumentacji o charakterze ogólnym (nie w pełni kompletnej), żadnych innych czynności związanych z oceną zgodności, które są wskazane i wymagane w pkt. 4 dla modułu G z załącznika III do *dyrektywy PED*, tak więc TDT JN nie mógł obciążyć GRI fakturą za czynności, których w ramach ww. modułów nie wykonał.

Ponadto, ani Umowa nr 587146, ani też *Ogólne Warunki Oceny Zgodności*, nie przewidywały pobierania pełnej opłaty ryczałtowej za dany rurociąg lub zespół rurociągów, nawet jeżeli nie został on poddany pełnej procedurze oceny zgodności według modułu A1 lub G wymienionych w załączniku III do *dyrektywy PED*.

Umowa nr 587146 przewidywała natomiast przypadek ustalania opłat w przypadku przerwania procesu oceny zgodności. Zgodnie z pkt. 15.6. Umowy, jeśli wykonawca przerwie proces oceny zgodności, koszty opłaty za przeprowadzone prace związane za ocenę zgodności JN ustala się na podstawie stopnia zaawansowania prac.

(dowód: akta kontroli str. 28-109, 264-265, 304-306, 346)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

P.o. Dyrektora TDT stwierdził w odniesieniu do wyjaśnień Jana Urbanowicza, iż według jego wiedzy „Dyrektor TDT po otrzymaniu dokumentów oceniających pozytywnie wyrób przez inną JN a objętych ww. kontraktem oraz wnioskiem o dokonanie oceny zgodności, jest zobowiązany powiadomić jednostkę nadzoru rynku, czy nie zostały naruszone przepisy UE w tym zakresie”.

Mając na uwadze art. 40 *ustawy o systemie oceny zgodności*, który mówi, że kontrolę spełniania przez wyroby zasadniczych, szczegółowych lub innych wymagań, prowadzą organy wyspecjalizowane wymienione w art. 38 ust. 2 ww. ustawy oraz zapisy art. 40g tej ustawy, który mówi, że przedmiotem kontroli może być wyrób, prawidłowość oznakowania wyrobu oraz dokumentacja techniczna wyrobu, należy stwierdzić, że zapisy te oraz pozostałe zapisy rozdziału 6 *ustawy o systemie oceny zgodności*, dotyczące systemu kontroli wyrobów nie dają podstaw dla organów wyspecjalizowanych do podjęcia kontroli wyrobu tylko ze względu na rozbieżności natury cywilno-prawnej pomiędzy JN i wykonawcą. Należy zauważyć, że *ustawa o systemie oceny zgodności* w żaden sposób nie reguluje wzajemnych stosunków między wytwórcą a wybraną przez niego jednostką notyfikowaną (co zostało potwierdzone w piśmie Ministerstwa Gospodarki z dnia 4 grudnia 2013 r.).

P.o. Dyrektora TDT wyjaśnił, że jeżeli podczas prac związanych z wprowadzaniem do obrotu urządzeń ciśnieniowych ocenionych przez inną JN i obejmowaniem tych urządzeń dozorem technicznym na etapie dopuszczania do eksploatacji przez TDT i w przypadku, gdy podczas tych prac zostanie stwierdzone, że urządzenia te nie spełniają zasadniczych, szczegółowych lub innych wymagań określonych w *dyrektywie PED*, to TDT będzie informował organ nadzoru rynku i właściwy organ wyspecjalizowany o takich sytuacjach.

(dowód: akta kontroli str. 346, 352-353)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność w badanym obszarze. Stwierdzone przez NIK nieprawidłowości zostały wyeliminowane.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r.

o Najwyższej Izbie Kontroli²², wnosi o wzmocnienie mechanizmów kontroli zarządczej na styku obszarów działań prowadzonych przez TDT jako jednostkę notyfikowaną oraz jako jednostkę inspekcyjną.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 27 czerwca 2014 r.

Kontroler
Wojciech Żukowski
Główny specjalista kp.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Dyrektor
Sławomir Grzelak

/-/

.....
podpis

.....
podpis

²² Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.